

6 Sloveso | The verb

6.1 Přítomný čas prostý slovesa *be* | The simple present of the verb *be*

Oznamovací způsob	Otázka	Krátké odpovědi
I'm (not) = I am (not) 40.	Am I too old?	Yes, I am. No, I'm not.
You're (not) = You are (not) 40.	Are you too old?	Yes, you are. No, you're not.
He's (not) = He is (not) 40.	Is he too old?	Yes, he is. No, he's not.
She's (not) = She is (not) 40.	Is she too old?	Yes, she is. No, she's not.
It's (not) = It is (not) 40.	Is it too old?	Yes, it is. No, it's not.
We're (not) = We are (not) 40.	Are we too old?	Yes, we are. No, we're not.
You're (not) = You are (not) 40.	Are you too old?	Yes, you are. No, you're not.
They're (not) = They are (not) 40.	Are they too old?	Yes, they are. No, they're not.

- Zkrácené tvary **'m**, **'re** a **'s** odpovídají tvarům **am**, **are** a **is** slovesa **be**. Zkrácené tvary jsou běžné v hovorové řeči.
- Záporné tvary se tvoří dvojitým způsobem:
 - zkrácený tvar **'m**, **'s**, **'re** + **not** (viz tabulka);
 - plný tvar s připojeným **n't** – **you/we/they aren't**, **he/she/it isn't**;
výjimka: tvar **I am not** má jen jeden zkrácený tvar: **I'm not** (~~I am n't~~).
- Otázky se slovesem **be** se tvoří pouhým prohozením pozice podmětu a přísudku.

6.2 Rozkazovací způsob | The imperative

kladný tvar	Give that to Peter.	Please go now.
záporný tvar	Don't give that to Peter.	Don't go now.

- Kladný rozkazovací způsob je identický s infinitivem sloves. Je stejný pro všechny osoby, nerozlišujeme jednotné a množné číslo, tykání ani vykání.
- Záporný tvar rozkazovacího způsobu se tvoří pomocí **don't** před infinitivem.

6.3 Přítomný čas prostý plnovýznamových sloves | The simple present of full verbs

Kladný tvar	Záporný tvar	Otázka	Krátké odpovědi
I/We/You/They work .	I/We/You/They don't work .	Do I/we/you/they work ?	Yes, I/we/you/they do . No, I/we/you/they don't .
He/She/It works .	He/She/It doesn't work .	Does he/she/it work ?	Yes, he/she/it does . No, he/she/it doesn't .

- V kladných oznamovacích větách má sloveso ve 3. osobě j. č., tedy po zájmenech **he**, **she**, **it** a po výrazech, které lze nahradit zájmeny **he**, **she** nebo **it**, koncovku **-s**.
Pravopisné zvláštnosti:
 - po sykavkách **ss**, **sh**, **ch** nebo **x** se před koncovku vkládá písmeno **-e** – **kiss** – **kisses**, **wash** – **washes**, **watch** – **watches**, **fix** – **fixes**;
 - po souhlásce se **-y** mění na **-ie** – **fly** – **flies**;
 - několik sloves má zvláštní tvary – **has**, **goes**, **does**.
- V záporných větách, otázkách a krátkých odpovědích se používá pomocné sloveso **do**:
 - **I/you/we/they do(n't)...**;
 - **he, she, it does(n't)...**
- V záporných větách oznamovacích, v otázkách a krátkých odpovědích stojí plnovýznamové sloveso vždy v základním tvaru (bez **-s**).

6.4 Průběhové tvary přítomného času | The present continuous

Oznamovací způsob	Otázka	Krátké odpovědi
I'm (not) working.	Am I working?	Yes, I am. No, I'm not.
You're (not) working.	Are you working?	Yes, you are. No, you're not.
He's (not) working.	Is he working?	Yes, he is. No, he's not.
She's (not) working.	Is she working?	Yes, she is. No, she's not.
It's (not) working.	Is it working?	Yes, it is. No, it's not.
We're (not) working.	Are we working?	Yes, we are. No, we're not.
You're (not) working.	Are you working?	Yes, you are. No, you're not.
They're (not) working.	Are they working?	Yes, they are. No, they're not.

Co se nyní děje	Co je naplánováno pro blízkou budoucnost
Tara is phoning from the airport.	Ben is meeting someone this afternoon.
Tara isn't working today.	She's not doing anything on Wednesday evening.

- Průběhový tvar se tvoří příslušným tvarem slovesa **be** (viz 6.1) a plnovýznamovým slovesem s koncovkou **-ing**.
Pravopisné zvláštnosti přičestí přítomného:
 - němé **-e** na konci infinitivu odpadá – **make – making, dance – dancing;**
 - koncová souhláska se zdvojí, stojí-li před ní prostá samohláska – **plan – planning, stop – stopping.**
- Zápor, otázka a zkrácené tvary se tvoří stejně jako u slovesa **be** (viz 6.1):
 - krátký tvar + **not** – **you/we/they're not working, he/she/it's not working;**
 - plný tvar s připojením **-n't** – **you/we/they aren't working, he/she/it isn't working.**
- Průběhový tvar vyjadřuje děj, který probíhá nyní, v tomto okamžiku, a který ještě není ukončen.
- Přítomným časem průběhovým vyjadřujeme také naplánované děje v budoucnosti, tzn. už proběhly nezbytné přípravy nebo domluvy či byl stanoven plán pro nejbližší budoucnost.

6.5 Minulý čas prostý | The simple past

6.5.1 Minulý čas prostý slovesa *be* | The simple past of the verb *be*

Oznamovací způsob	Otázka	Krátké odpovědi
I/He/She/It was(n't) here.	Was I/he/she/it here?	Yes, I/he/she/it was. No, I/he/she / it wasn't.
We/You/They were(n't) here.	Were we/you/they here?	Yes, we/you/they were. No, we/you/they weren't.

- Minulý čas prostý slovesa **be** má dva tvary – **was** a **were**.
- Zápor, otázky a krátké tvary se tvoří jako v přítomném čase prostém:
 - zápor – připojením **-n't** (plný tvar **not**);
 - otázka – obrácením slovosledu podmětu a přísudku;
 - krátké odpovědi – opakováním příslušného slovesného tvaru slovesa **be**.